

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **R.**, so sídlom v **K.**, IČO : **X.**, zastúpenej JUDr. **M. T.**, IČO : **X.**, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. **M. T.**, proti povinnému **M. P.**, bývajúcemu v **D.**, **o vymoženie 29,01 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 5 Er 653/2011, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 19. januára 2012 sp. zn. 23 CoE 92/2011, takto

r o z h o d o l :

I. Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a .**

II. Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Oprávnená podala súdному exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 29,01 € s príslušenstvom (špecifikovaným v návrhu), pričom právo na vymáhanú sumu preukazovala rozhodcovským rozsudkom A. z 8. marca 2010 sp. zn. X.. Súdny exekútor následne v zmysle § 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) požiadal Okresný súd Považská Bystrica o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Považská Bystrica uznesením z 15. augusta 2011 č.k. 5 Er 653/2011-18 žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Poukázal na to, že rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý je v danej veci pripojený k návrhu na vykonanie exekúcie, sa týka poistného v zmysle poistnej zmluvy uzavretej účastníkmi konania 25. júna 2007 pod č. X., súčasťou ktorých boli aj Všeobecné poistné podmienky

(ďalej len „poistná zmluva“). Súd prvého stupňa vychádzal z toho, že poistná zmluva je spotrebiteľská zmluva. Zohľadnil, že účastníci sa v zmysle čl. XV. časti Všeobecných poistných podmienok dohodli, že všetky prípadné spory medzi nimi vzniknuté z tohto právneho vzťahu, budú prejednané pred rozhodcovským súdom. V nadväznosti na to pristúpil k posúdeniu, či tu nejde o neprijateľnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve. Táto doložka narušuje rovnováhu účastníkov daného právneho vzťahu, dodávateľ a zvýhodňuje na úkor spotrebiteľa a vytvára nerovnaké faktické podmienky ochrany ich práv. Dospel k záveru, že spotrebiteľ sa v danom prípade v rozpore s princípmi právneho štátu vopred vzdal svojho práva na účinnú ochranu, lebo pristúpil na to, že spory medzi účastníkmi budú riešené výlučne v rozhodcovskom konaní. To odôvodňuje záver o neprijateľnosti uvedenej rozhodcovskej doložky (nekalej podmienky v zmysle čl. 3 ods. 3 v spojení s bodom 1 písm. q/ Prílohy č. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Z týchto dôvodov dospel súd prvého stupňa k záveru, že predmetná rozhodcovská doložka je neplatná (§ 53, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka účinného v znení v čase uzavretia poistnej zmluvy). Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť oprávnenie rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok, ktorý oprávnená označila za exekučný titul. Vzhľadom na to, aplikujúc § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti uvedenému uzneseniu podala oprávnená odvolanie. Krajský súd v Trenčíne uznesením z 19. januára 2012 sp. zn. 23 CoE 92/2011 napadnuté uznesenie potvrdil. V odôvodnení uviedol, že vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie oprávnenej smeruje proti vecne správne uzneseniu súdu prvého stupňa, ktoré treba potvrdiť (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Odvolací súd poukázal na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z.z.“), § 53 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka a Smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a dospel k záveru, že postup prvostupňového súdu bol v súlade so zákonom. Pri posudzovaní exekučného titulu podľa hľadísk vyplývajúcich z týchto ustanovení bol aj podľa názoru odvolacieho súdu opodstatnený záver, že účastníci konania uzavreli v danom prípade spotrebiteľskú zmluvu, ktorá obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd prvého stupňa bol povinný skúmať, či je vykonateľné rozhodnutie, ktoré oprávnená pripojila k návrhu na vykonanie exekúcie. Rozhodcovskú doložku správne

považoval za neplatnú. Neprijateľnosť v preskúmvanej veci je naplnená zároveň tým, že poisťná zmluva vo Všeobecných poisťných podmienkach upravuje, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Preto poisťná zmluva, v ktorej je predmetná rozhodcovská doložka, je zmluva obsahujúca neprijateľnú podmienku. V takom prípade exekučný súd správne dospel k záveru, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bolo potrebné zamietnuť (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku).

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla oprávnená dovolaním, v ktorom žiadala zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, lebo súdy v danom prípade:

1. rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do ich právomoci (§ 237 písm. a/ O.s.p.), lebo súd v exekučnom konaní nie je oprávnený skúmať (ne)prijateľnosť rozhodcovskej doložky a nesmie ani preskúmať vecnú správnosť rozhodnutia označeného za exekučný titul,
2. odňali oprávnenej možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), a to tým, že: a/ rozhodli bez nariadenia pojednávania, i keď v konaní vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi, pričom zvoleným postupom odňali oprávnenej možnosť vyjadriť sa jednak k vykonaným dôkazom, jednak k otázke individuálneho dojednania rozhodcovskej doložky, b/ rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo riadne odôvodnené v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p., c/ súdy nesprávne rozhodli o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, keď na takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky, čím došlo zároveň k porušeniu práva oprávnenej na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s článkom 2 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, domôcť sa výkonu rozhodnutia,
3. konanie zaťažili tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.),
4. svoje rozhodnutia založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), v otázkach exekučného prieskumu vykonávaného súdom v zmysle § 45 zákona č. 244/2002 Z.z., ďalej individuálneho dojednania rozhodcovskej doložky a jej (ne)platnosti a dôvodnosti zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku).

Procesným úkonom zo 7. augusta 2012 oprávnená navrhla prerušiť konanie o jej dovolaní. Uviedla, že jej bolo doručené uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2012 sp. zn. IV. ÚS 344/2012 o tom, že jej ústavná sťažnosť, ktorú podala vo veci sp. zn. 6 Cdo 228/2011 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, bola prijatá na ďalšie konanie. Podľa dovolateľky môže mať konečné rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky význam aj pre predmetné dovolacie konanie, čo podľa jej názoru opodstatňuje prerušenie dovolacieho konania (§ 109 ods. 2 O.s.p.).

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená, za ktorú koná advokát (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) najskôr skúmal, či je dôvodný návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania.

V zmysle § 243c O.s.p. pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia. Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. súd, pokiaľ neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Vyššie citované ustanovenia upravujú tzv. fakultatívne prerušenie konania, v prípade ktorého je na úvahe – v danom prípade dovolacieho – súdu, či konanie (ne)preruší. Dovolací súd pri rozhodovaní o návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania vychádzal z toho, že samo podanie ústavnej sťažnosti v inej právnej veci, dokonca ani jej prijatie Ústavným súdom Slovenskej republiky na ďalšie konanie nie je dôvodom, so zreteľom na ktorý treba dovolacie konanie prerušiť (v tejto súvislosti porovnaj tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. februára 2012 sp. zn. 3 Cdo 200/2010). Ústavný súd Slovenskej republiky môže, ale rovnako nemusí vyhovieť podanej ústavnej sťažnosti. Pritom Ústavný súd Slovenskej republiky sám zastáva názor, že právne závery vyplývajúce z jeho rozhodnutí vo veciach individuálnych sťažností podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky sa týkajú v podstate len týchto sťažností a nie sú v zásade globálne záväzné (neplnia funkciu všeobecne záväzného aplikačného pravidla) pre rozhodovaciu prax všeobecných súdov (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. augusta 2012 sp. zn. I. ÚS 359/2012). V tom zmysle ani rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci

IV. ÚS 344/2012, ktoré bude vydané, nemôže mať pre preskúmanú vec účinky záväzného aplikačného pravidla. Navyše, Ústavný súd Slovenskej republiky v skutkovo a právne obdobnej veci tej istej oprávnenej uznesením z 11. decembra 2012 sp. zn. III. ÚS 595/2012 (ktoré sa zmieňuje aj o prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vo veci sp. zn. 6 Cdo 228/2011 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú; obdobne rozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením z 19. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 264/2012.

Z uvedených dôvodov dovolací súd návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania zamietol.

II. V ďalšom pristúpil dovolací súd k posúdeniu, či dovolanie oprávnenej smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Dovolaním možno totiž napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, (len) pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu

uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie oprávnenej preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

II. 1. Dovolateľka namieta, že súdy v danom prípade rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do ich právomoci (§ 237 písm. a/ O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O.s.p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmvajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (viď bližšie § 7 ods. 2 O.s.p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

V danom prípade dovolateľka procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O.s.p. nevyvodzuje z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať v exekučnom konaní nepopiera. Vyčíta im iba, že v rozpore so zákonom „preskúmavali rozhodcovský rozsudok po vecnej stránke“ a že bez zákonom zvereného oprávnenia v exekučnom konaní skúmali existenciu (platnosť) rozhodcovskej zmluvy. Dovolateľka tu teda namieta, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z určujúceho – obsahového – hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.) nejde zo strany oprávnenej o námietku nedostatku právomoci súdov, ale o námietku inú, ktorú dovolateľka uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Oprávnená takto formulovanou námietkou nedostatku právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.) dostatočne nezohľadňuje, že ňou napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona (viď napríklad ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vzhľadom na to dospel dovolací súd k záveru, že námietka dovolateľky o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. nie je opodstatnená. Súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci.

II.2. Podľa názoru oprávnenej jej súdy odňali možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

II.2.a/ Dovolateľka tvrdí, že k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. došlo tým, že súdy vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi bez nariadenia pojednávania, bez jej účasti a možnosti vyjadriť sa k vykonaným dôkazom.

V preskúmvanej veci dospelo exekučné konanie do štádia posudzovania splnenia tých zákonom stanovených procesných predpokladov, za ktorých súd poverí exekútora vykonaním exekúcie. Dovoláním je napadnuté rozhodnutie vydané v tomto štádiu exekučného konania.

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pritom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O.s.p. V štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.) – postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Ak teda dovolateľka vyvodzuje existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. z toho, že súdy vykonali „dokazovanie“ bez nariadenia pojednávania a v jej neprítomnosti, ide o námietku neopodstatnenú.

Z dovolania vyplýva tiež názor oprávnenej, že súdy nezistili v potrebnom rozsahu skutkový stav. Namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. (výlučne ktorá by, ako už bolo uvedené,

mohla v danom prípade založiť prípustnosť dovolania žalovanej). Vytýkaná neúplnosť alebo nesprávnosť by mohla byť (prípadne) spojená s procesnou vadou konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., vada tejto povahy ale prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladá.

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že namietaným postupom súdov nebola oprávnenej znemožnená realizácia jej procesných oprávnení.

II.2.b/ Podľa tvrdenia dovolateľky k procesnej vade konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. došlo tiež postupom odvolacieho súdu, ktorého rozhodnutie nie je odôvodnené v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Je nepochybné, že jedným z aspektov na spravodlivý proces je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkové, relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (IV. ÚS 115/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, I. ÚS 353/06, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 3 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné

na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

V preskúmvanej veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, ktoré oprávnenou predloženú listinu preskúmal a s akými skutkovými závermi, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávajúcu vec a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver o nesplnení podmienok pre vyhoviecie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vysvetlil zrozumiteľne a v dostatočnom rozsahu. Odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, sám na zdôraznenie správnoti dôvodov súdu prvého stupňa uviedol ďalšie argumenty (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo tak odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany oprávnenej, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo nemohlo byť vyhoviecie žiadosti požadovanej súdnym exekútorom. Okolnosť, že táto odpoveď neúspešnú oprávnenú neuspokojuje, neznamená, že odôvodnenie nespĺňa parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p.; za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv či požiadaviek oprávnenej. Možno zhrnúť, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Podľa dovolacieho súdu skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky; odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu ako celok požiadavky zákona na odôvodnenie rozhodnutia spĺňa.

II.2.c/ Oprávnená namietala aj to, že v prípade zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak pre to neboli splnené zákonom stanovené podmienky, jej bolo odopreté právo na výkon vykonateľného rozhodnutia.

Právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu (§ 35 zákona č. 244/2002 Z.z.). Tuzemský rozhodcovský rozsudok, ktorý sa stal právoplatným, je po uplynutí lehoty na plnenie v Slovenskej republike vykonateľný podľa osobitných predpisov (§ 44 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z.). Exekučný súd je povinný

nakladať s takýmto rozsudkom rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu. V opačnom prípade by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne by uplatnil rozdielny procesný postup v prípade, ak oprávnený uplatňuje svoje právo na základe exekučného titulu vydaného všeobecným súdom a iný prístup, ak oprávnený uplatňuje svoje právo na základe exekučného titulu vydaného v rozhodcovskom konaní.

Otázkami procesného postupu exekučného súdu podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku pri posudzovaní materiálnych a formálnych predpokladov pre vykonanie exekúcie v prípade, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, rovnako tak oprávnenie exekučného súdu preskúmať rozhodcovský rozsudok v zmysle § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní vyriešila súdna prax vo svojej judikatúre (R 46/2011 a R 47/2011) takto:

„Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok.

Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd.

Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom, v exekučnom konaní je však zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadísk, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní“.

Napokon Občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu 29. novembra 2012 prijalo ďalšie rozhodnutia na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky v znení týchto právnych viet:

„Aj v prípade, že spotrebiteľ nevyužije právnu možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy.“

(uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. septembra 2012 sp. zn. 5 Cdo 230/2011).

„Už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je exekučný súd, konajúci o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne.

Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, je oprávnený vyvodit' všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou zmluvou viazaná.“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. októbra 2012 sp. zn. 6 Cdo 105/2011).

Z uvedeného plynie záver, že exekučnému súdu nie je možné upierať oprávnenie preskúmať rozhodcovský rozsudok z vyššie uvedených hľadísk, a to aj pokiaľ ide o platnosť rozhodcovskej zmluvy (doložky) podľa hmotného práva, nevynímajúc od toho neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách, pre ktoré sa tieto zmluvy považujú za neplatné (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Z uvedeného hľadiska dovolací súd nezistil, že by procesným postupom súdu boli prekročené zákonné medze vychádzajúce z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku alebo z ustanovenia § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa nemožno považovať ani za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. arbitrárne (zjavne neutržateľné), pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov extrémne neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Posúdenie toho, či súdy použitý predpis aplikovali správne alebo či z neho vyvodili správne právne závery, by prichádzalo z pohľadu dovolacieho súdu do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že postupom súdov v preskúmvanej veci, ktorým bola žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá, nebola oprávnenej odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Obdobné závery k argumentom dovolateľky zaujal dovolací súd napr. vo veciach sp. zn.

2 Cdo 5/2012, 3 Cdo 146/2011, 3 Cdo 219/2012, 3 Cdo 193/2012, 3 Cdo 191/2012, 5 Cdo 100/2012, 5 Cdo 112/2012, 6 Cdo 228/2011.

Pokiaľ dovolateľka sa nestotožnila s dôvodmi, pre ktoré súdy zamietli jej žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a v tejto súvislosti videla porušenie jej práv na súdnu ochranu a spravodlivý proces, treba uviesť, že právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky neznamena právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nie je možné považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony (I. ÚS 50/04).

Z týchto dôvodov (II.2a/ až II.2.c/) dospel dovolací súd k záveru, že v preskúmvanej veci nešlo o prípad zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v procesnej situácii, v ktorej pre toto zamietnutie neboli splnené zákonné predpoklady. Pokiaľ súd prvého stupňa predmetnú žiadosť zamietol a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil, nemal ich postup za následok odňatie možnosti oprávnenej pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

III. K námietke oprávnenej, že súdy zaťažili konanie tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že procesná vada tejto povahy je relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné (o tento prípad ale v preskúmvanej veci nejde). Sama tzv. iná vada konania prípustnosť dovolania nezakladá (pre účely preskúmvanej veci vid' § 239 O.s.p. a § 237 O.s.p.).

IV. Dovolateľka tvrdí, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením

veci sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Nesprávne právne posúdenie veci je taktiež relevantný dovolací dôvod, (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), avšak samo osebe nezakladá prípustnosť dovolania (vid' R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad vo veciach sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 49/2012).

V. Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní nebola zistená existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou (§ 237 písm. a/ a f/ O.s.p.), nevyšli najavo ani iné procesné vady konania vymenované v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z ustanovenia § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

VI. V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. apríla 2013

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová